

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT BUDŻETU I FINANSÓW

KBF.430.005.2016

Nr ewid. 76/2016/P/16/001/KBF

Informacja o wynikach kontroli

WYKONANIE BUDŻETU PAŃSTWA W 2015 R. W CZĘŚCI 11 – KRAJOWE BIURO WYBORCZE

Warszawa maj 2016r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2015 r.
w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze**

Dyrektor Departamentu
Budżetu i Finansów

Stanisław Jarosz

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, *09.05.* 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Wprowadzenie	4
II. Ocena kontrolowanej działalności	7
1. Ocena ogólna	7
2. Sprawozdawczość.....	7
3. Uwagi i wnioski.....	8
III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa w części 11	
– Krajowe Biuro Wyborcze.....	9
1. Dochody budżetowe	9
2. Wydatki budżetu państwa.....	9
3. Sprawozdania.....	18
4. Księgi rachunkowe.....	19
IV. Informacje dodatkowe.....	21
Załączniki.....	23

I. Wprowadzenie

Szef Krajowego Biura Wyborczego jest dysponentem części 11 budżetu państwa. Kieruje pracami Krajowego Biura Wyborczego, w skład którego wchodzi centrala KBW¹ oraz 49 delegatur. Dyrektorzy delegatur oraz Szef Krajowego Biura Wyborczego – dla centrali KBW są dysponentami III stopnia. Na podstawie art. 149 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych² (dalej ufp) Szef Krajowego Biura Wyborczego lub działający z jego upoważnienia dyrektorzy delegatur mogą przekazywać dotacje jednostkom samorządu terytorialnego na finansowanie zadań związanych z prowadzeniem rejestru wyborców oraz organizację i przeprowadzanie wyborów i referendów.

Krajowe Biuro Wyborcze zapewnia obsługę Państwowej Komisji Wyborczej (PKW), komisarzy wyborczych oraz innych organów wyborczych w zakresie określonym w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy³ oraz w innych ustawach. Do zadań Krajowego Biura Wyborczego należy zapewnienie warunków organizacyjno-administracyjnych, finansowych i technicznych, związanych z organizacją i przeprowadzaniem wyborów i referendów. W ustawie budżetowej na rok 2015 z dnia 15 stycznia 2015 r.⁴ w części 11 planowane są środki na finansowanie Państwowej Komisji Wyborczej i innych stałych organów wyborczych oraz Krajowego Biura Wyborczego, a także na finansowanie przez gminy aktualizacji stałego rejestru wyborców i na prowadzenie odrębnej części rejestru obejmującej obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi, uprawnionych do korzystania z praw wyborczych w wyborach do samorządu terytorialnego i Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z art. 188 § 4 Kodeksu wyborczego organizację Krajowego Biura Wyborczego oraz zakres działania i właściwość terytorialną jednostek organizacyjnych KBW określa statut nadany przez Państwową Komisję Wyborczą na wniosek Szefa Krajowego Biura Wyborczego. Statut Krajowego Biura Wyborczego nadany został uchwałą PKW z dnia 14 marca 2011 r.⁵ Od dnia 1 czerwca 2015 r. zmieniona została struktura organizacyjna KBW. Uchwałą PKW z dnia 29 maja 2015 r.⁶ powołano Zespół Informatyki oraz wydzielono samodzielne stanowiska pracy⁷ podległe bezpośrednio Szefowi Krajowego Biura Wyborczego. Szef Krajowego Biura Wyborczego na podstawie statutu określił, w drodze zarządzenia⁸, szczegółową organizację wewnętrzną jednostek organizacyjnych Krajowego Biura Wyborczego oraz ich właściwość rzeczową. Do zadań Zespołu Informatyki należało między innymi prowadzenie spraw z zakresu zastosowania elektronicznych technik w czynnościach wyborczych i referendalnych, w szczególności projektowanie i dostosowywanie informatycznego systemu wyborczego dla potrzeb organów wyborczych.

Wydatki na zadania wyborcze w zakresie przygotowania i przeprowadzania wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wyborów do Sejmu i Senatu RP, wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego, wyborów do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, a także referendów ogólnokrajowych i referendów lokalnych w sprawie odwołania osób pełniących funkcję organów samorządu terytorialnego przed upływem kadencji planowane są w ustawie budżetowej w części 83 – Rezerwy celowe.

¹ W strukturze organizacyjnej KBW funkcjonuje pięć zespołów: Zespół Prawny i Organizacji Wyborów, Zespół Prezydialny, Zespół Kontroli Finansowania Partii Politycznych i Kampanii Wyborczych, Zespół Finansowy, Zespół Informatyki.

² Dz. U. z 2013 r. poz. 885, ze zm.

³ Dz. U. Nr 21, poz. 112, ze zm.

⁴ Dz. U. poz. 153, ze zm.

⁵ Uchwała PKW w sprawie nadania statutu Krajowemu Biuru Wyborczemu (M.P. Nr 23, poz. 253, ze zm.).

⁶ Uchwała PKW zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Krajowemu Biuru Wyborczemu (M.P. z 2015 r. poz. 487).

⁷ Wydzielono samodzielne stanowiska pracy audytora wewnętrznego, do spraw osobowych, do spraw komunikacji społecznej, do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy oraz do spraw obsługi sekretariatu Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej.

⁸ Zarządzenie Szefa KBW 2/2011 w sprawie szczegółowej organizacji wewnętrznej oraz właściwości rzeczowej jednostek organizacyjnych Krajowego Biura Wyborczego z dnia 1 sierpnia 2011 r., zmienione zarządzeniem nr 6a/2015 z dnia 1 czerwca 2015 r. i zarządzeniem nr 1/2016 z dnia 8 stycznia 2016 r.

W 2015 r. w ramach części 11 finansowano, zgodnie z obowiązującymi przepisami, działalność Państwowej Komisji Wyborczej, komisarzy wyborczych oraz Krajowego Biura Wyborczego, prowadzenie i aktualizację przez gminy stałego rejestru wyborców, a także przygotowanie i przeprowadzenie:

- wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 10 maja 2015 r.⁹ oraz na niszczenie dokumentów z tych wyborów;
- wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 października 2015 r.¹⁰;
- wyborów uzupełniających do Senatu RP w okręgu nr 75, zarządzonych na dzień 8 lutego 2015 r.¹¹ oraz na niszczenie dokumentów powyborczych z wyborów uzupełniających do Senatu RP przeprowadzonych w dniu 7 września 2014 r.;
- referendum ogólnokrajowego, zarządzonego na dzień 6 września 2015 r. postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 czerwca 2015 r. o zarządzeniu ogólnokrajowego referendum¹², wydanego na podstawie art. 59 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym¹³;
- wyborów samorządowych w toku kadencji oraz referendów lokalnych zarządzanych na podstawie art. 40 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym¹⁴.

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2015 w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze. Budżet Krajowego Biura Wyborczego nie uległ zmianie w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej z dnia 16 grudnia 2015 r. Zakres kontroli obejmował:

- wykonanie dochodów budżetu państwa, przy czym zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r., kontrola dochodów w tej części została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego;
- wykonanie wydatków budżetu państwa, w tym efekty uzyskane w wyniku realizacji wydatków;
- prawidłowość i rzetelność sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2015 oraz sprawozdań za IV kwartał 2015 r. w zakresie operacji finansowych;
- prawidłowość ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych za 2015 r. i sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2015 r.;
- realizację wniosków pokontrolnych sformułowanych po kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 r. oraz kontroli doraźnej I/14/006 w zakresie wykorzystania środków budżetu państwa na obsługę informatyczną wyborów;
- nadzór i kontrolę sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ufp.

W 2015 r. w części 11 wykonano dochody budżetowe w kwocie 141,0 tys. zł, w tym 79,1 tys. zł przez centralę KBW. Zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 375.024,9 tys. zł, w tym przeniesione z rezerw celowych na realizację zadań wyborczych w kwocie 326.987,0 tys. zł, z czego 10,9% stanowiły wydatki na realizację zadań przez centralę Krajowego Biura Wyborczego.

⁹ Postanowienie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 4 lutego 2015 r. o zarządzeniu wyborów Prezydenta RP (Dz. U. poz. 188). Ponowne głosowanie odbyło się 24 maja 2015 r. zgodnie z art. 127 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze zm.).

¹⁰ Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 lipca 2015 r. w sprawie zarządzenia wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1017, ze zm.).

¹¹ Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 grudnia 2014 r. w sprawie zarządzenia wyborów uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1732).

¹² Dz. U. poz. 852, ze zm.

¹³ Dz. U. z 2015 r. poz. 318.

¹⁴ Dz. U. z 2016 r. poz. 400.

Wydatki zrealizowane przez Krajowe Biuro Wyborcze w 2015 r. stanowiły 0,1% wydatków budżetu państwa. W 2015 r. w tej części nie realizowano zadań finansowanych z budżetu środków europejskich.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁵.

---

¹⁵ Dz. U. z 2015 r. poz. 1096.

II. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹⁶ wykonanie budżetu państwa w 2015 r. w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze.

Zrealizowane wydatki budżetu państwa w części 11 wyniosły 375.024,9 tys. zł, tj. 96,2% planu po zmianach. W wyniku kontroli 68,2% wydatków centrali Krajowego Biura Wyborczego, co stanowiło 7,5% zrealizowanych wydatków budżetu państwa części 11 stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości dotyczyły jednego z trzech zbadanych postępowań o zamówienie publiczne, które było prowadzone z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych¹⁷. Postępowanie to było przeprowadzone przed wprowadzeniem zmian organizacyjnych w Krajowym Biurze Wyborczym, po kontrolach NIK. Stwierdzone nieprawidłowości nie miały wpływu na wynik przeprowadzonego postępowania oraz na ocenę wykonania budżetu państwa w tej części.

Roczne sprawozdania łączne z wykonania budżetu państwa zostały sporządzone prawidłowo i terminowo przez dysponenta części 11, na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów, a roczne sprawozdania jednostkowe centrali KBW na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Kontrola ksiąg rachunkowych, stanowiących podstawę sporządzenia jednostkowych sprawozdań, nie zidentyfikowała nieprawidłowości. Księgi obejmujące zapisy dotyczące dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań prowadzone były prawidłowo.

W trakcie kontroli NIK zaktualizowano zarządzenie Szefa Krajowego Biura Wyborczego w sprawie planowania i wykonywania budżetu państwa części 11 oraz dokumentację określającą zasady rachunkowości w zakresie dokonywania odpisów aktualizujących należności¹⁸ i dokumentację dotyczącą informatycznego systemu przetwarzania danych do obsługi finansowo-księgowej centrali KBW, a także uzupełniono o brakujące wpisy rejestr umów o dzieło i dowody księgowe o przyjęciu środków trwałych (OT).

Szef Krajowego Biura Wyborczego sprawował nadzór i kontrolę nad całością gospodarki finansowej części 11, stosownie do art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych. Podjęte zostały działania zapewniające funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej w obszarze zamówień publicznych. W ocenie NIK, od maja 2015 r. w efekcie podjętych działań poprawie uległa rzetelność sporządzania dokumentacji przetargowej w postępowaniach prowadzonych przez KBW.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze przedstawiona została w załączniku nr 4 do niniejszej Informacji.

2. Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2015 r. przez dysponenta części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze:

¹⁶ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla oceny negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

¹⁷ Dz. U. z 2015 r. poz. 2164.

¹⁸ Art. 35b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, ze zm.).

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),
- w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2015 r., tj. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań roku 2015. Sprawozdania sporządzone zostały terminowo i zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniach Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym¹⁹.

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 11 na podstawie sprawozdań jednostkowych (centrali i delegatur KBW). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (centrali KBW) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Koncepcja systemu kontroli zarządczej zapewniała w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości i rzetelności sporządzonych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych, z uwzględnieniem sprawozdań jednostkowych delegatur Krajowego Biura Wyborczego.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli ksiąg rachunkowych, stanowiących podstawę sporządzenia wyżej wymienionych sprawozdań, nie zidentyfikowano nieprawidłowości, które wskazywałyby, że księgi te obejmujące zapisy dotyczące dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań prowadzone były nieprawidłowo.

3. Uwagi i wnioski

W związku z działaniami podjętymi w trakcie kontroli NIK przez Szefa Krajowego Biura Wyborczego w celu realizacji zgłoszonych uwag, Najwyższa Izba Kontroli nie formułowała wniosków pokontrolnych.

---

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 119, ze zm.). Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773). Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. Nr 298, poz. 1766).

III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze

1. Dochody budżetowe

W ustawie budżetowej na rok 2015 dochody budżetowe dla części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze, analogicznie jak w 2014 r., zaplanowano w kwocie 10,0 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 141,0 tys. zł i były czternastokrotnie wyższe od kwoty planowanej. W porównaniu do 2014 r. wykonanie dochodów było wyższe o 17,3%.

Zrealizowano dochody głównie z tytułu:

- zatrzymania wadium, po odstąpieniu wykonawców od podpisania umów o udzielenie zamówienia publicznego na druk, zabezpieczenie w procesie druku, zapakowanie i dostawę kart do głosowania w związku z wyborami do Sejmu RP i Senatu RP²⁰ (74,0 tys. zł),
- zwrotów, po terminie, niewykorzystanych przez jednostki samorządu terytorialnego w 2014 r. dotacji na prowadzenie stałego rejestru wyborców oraz na wybory samorządowe i do Parlamentu Europejskiego (44,7 tys. zł),
- zwrotów nadpłaconych składek na ubezpieczenie społeczne (15,9 tys. zł).

Na koniec 2015 r., zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania dochodów budżetowych, w części 11 wystąpiły należności w kwocie 6,7 tys. zł. Dotyczyły one zwrotu kosztów poniesionych na kształcenie pracownika, w związku z niedotrzymaniem przez niego warunków umowy. Należność została uregulowana 18 lutego 2016 r., po dwukrotnym wysłaniu przez Delegaturę KBW w Elblągu wezwania do zapłaty.

Dane liczbowe dotyczące dochodów budżetowych przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 1 do Informacji.

2. Wydatki budżetu państwa

Wydatki budżetu państwa w części 11 zostały zaplanowane wysokości 51.500,0 tys. zł w rozdziale 75101 *Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa*, z uwzględnieniem założeń przyjętych do planowania budżetu państwa oraz ograniczeń wydatków wynikających z przepisów art. 14 ust.1 i art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej.²¹

W trakcie roku budżetowego zaplanowane w części 11 wydatki zostały:

- zwiększone do kwoty 391.612,0 tys. zł, w wyniku przeniesienia limitu wydatków z części 83 – Rezerwy celowe²² (340.112,0 tys. zł) z przeznaczeniem na finansowanie ustawowych zadań dotyczących wyborów i referendów²³,
- zmniejszone do kwoty 389.712,0 tys. zł, 29 grudnia 2015 r. Szef KBW dokonała, na podstawie art. 177 ust.1 pkt 3 ufp, blokady w planie wydatków części 11, w rozdziale 75101 w paragrafie 6050

²⁰ Postępowanie KBW-PZP/PN/1/2015.

²¹ Dz. U. poz. 1877, ze zm.

²² Na etapie opracowania projektu ustawy budżetowej na rok 2015 Szef Krajowego Biura Wyborczego wystąpił do Ministra Finansów o ujęcie w części 83 – Rezerwy celowe wydatków w kwocie 355.920,0 tys. zł na finansowanie ustawowych zadań dotyczących wyborów i referendów.

²³ Wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 10 maja 2015 r. oraz na niszczenie dokumentów z tych wyborów; wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 25 października 2015 r.; wyborów uzupełniających do Senatu RP w okręgu nr 75 zarządzonych na dzień 8 lutego 2015 r. oraz na niszczenie dokumentów powyborczych z wyborów uzupełniających do Senatu RP przeprowadzonych w dniu 7 września 2014 r.; referendum ogólnokrajowego, zarządzonego na dzień 6 września 2015 r.; wyborów samorządowych w toku kadencji oraz referendów.

Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych w kwocie 1.900,0 tys. zł; o dokonanej blokadzie, zgodnie z art. 177 ust. 4 ufp, poinformowano Ministra Finansów, który decyzją z dnia 30 grudnia 2015 r. dokonał zmniejszenia planowanych wydatków w rozdziale 75101 do kwoty 49.600,0 tys. zł.

Badaniem objęto trzy decyzje Ministra Finansów o zwiększeniu z rezerw celowych planu wydatków centrali Krajowego Biura Wyborczego. Kontrola wykazała, że dokonane zmiany były celowe i wynikały z faktycznych potrzeb. Otrzymane środki budżetowe zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

Zrealizowane w części 11 wydatki wyniosły 375.024,9 tys. zł, tj. 96,2% planu po zmianach. Były one niższe o 5.154,6 tys. zł od wydatków zrealizowanych w 2014 r.

Wydatki na sfinansowanie kosztów wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (rozdział 75107) wyniosły 144.051,3 tys. zł, tj. 99,4% planu po zmianach. W kwocie zrealizowanych wydatków, dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom stanowiły 89,9%. W 2015 r. wydatki budżetu państwa na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów Prezydenta RP były wyższe o 40.437,9 tys. zł, tj. o 37,8% w porównaniu do wydatków 2010 r.²⁴ Wyższe koszty wyborów Prezydenta RP w 2015 r. wynikały głównie ze wzrostu:

- liczby obwodów głosowania o ponad 2.000, co spowodowało wzrost wydatków kancelaryjnych i kosztów obsługi obwodowych komisji wyborczych o 2.283,0 tys. zł,
- wysokości zryczałtowanych diet przysługujących członkom obwodowych komisji wyborczych o łączną kwotę 19.182,0 tys. zł.

Na wzrost wydatków wpływ miało również pojawienie się, zgodnie z nowymi regulacjami, nowych zadań wyborczych nierealizowanych w 2010 r. i kosztów związanych z ich realizacją (np. przeprowadzenie głosowania korespondencyjnego, wykonanie nakładek na karty do głosowania w alfabecie Braille'a).

Wydatki na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (rozdział 75108) w dniu 25 października 2015 r. oraz wyborów uzupełniających do Senatu RP w okręgu nr 75²⁵, a także na niszczenie dokumentów powyborczych z wyborów uzupełniających do Senatu RP przeprowadzonych w dniu 7 września 2014 r. wyniosły 108.696,6 tys. zł, tj. 94,6% planu po zmianach. Dotacje celowe przekazane jednostkom samorządu terytorialnego na realizację zadań związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów do Sejmu RP i Senatu RP stanowiły 70,6% zrealizowanych wydatków. Wydatki centrali KBW wyniosły 23.522,8 tys. zł i przeznaczone były głównie na zakupy kart do głosowania i nakładek na karty do głosowania (wydatki ujęte w paragrafie *Zakup usług pozostałych*), a także na oprogramowanie, serwery i sprzęt komputerowy (*Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych*). W 2015 r. wydatki związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów do Sejmu RP i Senatu RP były o 10.950,5 tys. zł wyższe od wydatków zrealizowanych w roku 2011²⁶. Wyższe koszty poniesione przez budżet państwa na wybory do Sejmu RP i do Senatu RP w 2015 r. wynikały głównie ze wzrostu liczby obwodów do głosowania o około 1.900 (wzrost liczby członków obwodowych komisji wyborczych).

Z budżetu państwa zrealizowano wydatki na wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie (rozdział 75109) w kwocie 3.355,2 tys. zł, tj. 66,1% planu po zmianach. W kwocie tej 74,8% stanowiły dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji

²⁴ Informacja Krajowego Biura Wyborczego o wydatkach z budżetu państwa poniesionych na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów Prezydenta RP: w dniach 20 czerwca i 4 lipca 2010 r. opublikowana dnia 19 listopada 2010 r. oraz w dniach 10 maja i 24 maja 2015 r. opublikowana 23 października 2015 r.

²⁵ W województwie śląskim, w okręgu wyborczym nr 75 obejmującym obszar powiatu bieruńsko-lędzińskiego oraz miast na prawach powiatu: Mysłowice i Tychy, z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Katowicach.

²⁶ Informacja Krajowego Biura Wyborczego o wydatkach z budżetu państwa poniesionych na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów do Sejmu RP i do Senatu RP w dniu 9 października 2011 r. opublikowana 5 marca 2012 r. oraz w dniu 25 października 2015 r. opublikowana 23 marca 2016 r.

rządowej oraz innych zadań zleconych gminom oraz powiatom na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów samorządowych w toku kadencji oraz referendum lokalnych. W 2015 r., według terminarza wyborów do organów samorządu terytorialnego w trakcie kadencji 2014–2018²⁷, przeprowadzono łącznie 431 wyborów uzupełniających, przedterminowych i ponownych oraz referendum lokalnych.

Na przygotowanie i przeprowadzenie ogólnokrajowego referendum (rozdział 75110) zrealizowano wydatki w kwocie 70.883,8 tys. zł, tj. 94,2% planu po zmianach. W kwocie tej 88,0% stanowiły dotacje celowe przekazane gminom na realizację zadań związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem referendum. Wydatki centrali KBW wyniosły 1.947,4 tys. zł, głównie na zakup usług poligraficznych – druk kart do głosowania, nakładek na karty do głosowania, druk informacji o uprawnionych do głosowania; wizualizacji wyników referendum, zakupu spotów informacyjnych.

Szczegółowym badaniem pod względem kryteriów określonych w art. 5 ustawy o NIK objęto realizację wydatków w kwocie 27.966,6 tys. zł, tj. 68,2% wydatków centrali KBW i 7,5% wydatków części 11. Doboru próby wydatków dokonano metodą monetarną (MUS²⁸) na podstawie wygenerowanego z systemu księgowego wykazu zapisów i dowodów księgowych odpowiadających pozapłacowym wydatkom budżetowym centrali KBW.

Wyniki kontroli wykazały, że środki te zostały przeznaczone na zakup towarów i usług służących realizacji celów jednostki, zgodnie z planem finansowym oraz z obowiązującymi przepisami. W badanej próbie wydatków pod kątem prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontrola 35 dowodów księgowych dokumentujących zobowiązania centrali KBW o łącznej wartości 18.666,4 tys. zł wykazała, że zostały one uregulowane od 10 do 29 dni przed upływem terminów płatności określonych w umowach lub fakturach, pomimo zaleceń Ministra Finansów z kwietnia 2015 r., żeby regulowanie zobowiązań następowało bez nieuzasadnionego wyprzedzenia. Jako powód regulowania zobowiązań przed obligatoryjnym terminem płatności, wskazano między innymi utrudniony, bieżący dostęp do systemów informatycznych w związku z prowadzonym w 2015 r. remontem pomieszczeń biurowych i serwerowni oraz przeniesieniem służb finansowych do innych pomieszczeń Biura.

Ponadto kontrolą, pod względem prawidłowości stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych, objęto trzy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na:

- druk, zabezpieczenie w procesie druku, zapakowanie i dostawę kart do głosowania w związku z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2015 r.;
- dostawę serwerów na potrzeby Krajowego Biura Wyborczego;
- druk, zabezpieczenie w procesie druku, zapakowanie i dostawę kart do głosowania w związku z wybranymi do Sejmu RP i Senatu RP²⁹.

W 2015 r. w Krajowym Biurze Wyborczym ogłoszenia o zamówieniach publicznych nie były publikowane z zachowaniem zasady określonej w art. 40 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, ponieważ do 25 stycznia 2016 r. Krajowe Biuro Wyborcze korzystało z tablicy ogłoszeń znajdującej się na czwartym piętrze w budynku siedziby Biura, do której dostęp osób z zewnątrz był ograniczony obowiązkiem uzyskania przepustki. Od 26 stycznia 2016 r., po uzyskaniu zgody zarządcy budynku Kancelarii Prezydenta RP³⁰, tablica ogłoszeń Krajowego Biura Wyborczego została umieszczona w miejscu publicznie dostępnym, przed punktem kontroli wstępu do budynku Kancelarii Prezydenta RP przy wejściu A.

²⁷ http://pkw.gov.pl/352_Wybory_i_referenda_w_toku_kadencji_2014_2018/1/381_Terminarz_wyborow_do_organow_samorzadu_terytorialnego_przeprowadzanych_w_trakcie_kadencji_2014_-_2018

²⁸ Polegającą na doborze elementów próby z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do ich wartości.

²⁹ Prawidłowości stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych zbadano w zakresie realizacji trzech części zamówienia.

³⁰ Zgodę od zarządcy budynku uzyskano dnia 25 stycznia 2016 r.

W wyniku kontroli, w jednym z badanych postępowań na druk, zabezpieczenie w procesie druku, zapakowanie i dostawę kart do głosowania w związku z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2015 r., w którym jedynym kryterium oceny ofert była cena stwierdzono, że nierzetelnie sporządzono Specyfikację Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ) i protokół postępowania. Nieprawidłowości polegały na tym, że:

- w SIWZ żądano od wykonawców krajowych dokumentów potwierdzających warunki określone w art. 24 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych w większym zakresie niż od podmiotów mających siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; od podmiotów krajowych żądano przedłożenia dokumentów określonych w § 3 ust. 1 pkt 3, pkt 4 i pkt 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie rodzaju dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane³¹, a od podmiotów zagranicznych jedynie dokumentów określonych w § 4 ust. 1 pkt 1a, tj. potwierdzających, że nie otwarto ich likwidacji ani nie ogłoszono upadłości; od podmiotów zagranicznych nie żądano dokumentów informujących o niezaleganiu z uiszczaniem podatków oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, a także dokumentu potwierdzającego, że nie orzeczono wobec nich zakazu ubiegania się o zamówienie; było to niezgodne z art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych stanowiącym, że zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców;
- w SIWZ w rozdziale XVII pkt 4 zamieszczono zapis, że: „jeżeli dwie lub więcej ofert uzyska taką samą ilość punktów, zamawiający wybierze tę spośród nich, która zawiera najniższą cenę”; treść tego zapisu była nielogiczna i sprzeczna z art. 91 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych, z którego wynika, że „jeżeli w postępowaniu o udzielenie zamówienia, w którym jedynym kryterium oceny ofert jest cena, nie można dokonać wyboru oferty najkorzystniejszej ze względu na to, że zostały złożone oferty o takiej samej cenie, zamawiający wzywa wykonawców, którzy złożyli te oferty, do złożenia w terminie określonym przez zamawiającego ofert dodatkowych”;
- w protokole z tego postępowania podano 18 lutego 2015 r. jako datę zamieszczenia ogłoszenia na stronie internetowej KBW, podczas gdy ogłoszenie o zamówieniu na stronie internetowej zostało zamieszczone 13 lutego 2015 r.

Postępowanie, w którym stwierdzono nieprawidłowości zostało przeprowadzone przed wprowadzeniem w Krajowym Biurze Wyborczym zmian organizacyjnych, po kontrolach NIK w 2015 r. Stwierdzone nieprawidłowości nie miały wpływu na wynik postępowania oraz na ocenę wykonania budżetu państwa w tej części.

W pozostałych dwóch zbadanych postępowaniach, przeprowadzonych po zmianach organizacyjnych, nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości. W jednym protokole z postępowania³² nie wskazano numeru i dokładnej daty zamieszczenia ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Dz. Urz. UE. Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego³³ protokół, oprócz informacji, o których mowa w art. 96 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zawiera, w zależności od zastosowanego trybu postępowania, informacje dotyczące ogłoszeń i zmiany treści ogłoszeń. Wzór protokołu stanowiącego załącznik nr 1 do wymienionego rozporządzenia przewiduje wskazanie w poz. 19 protokołu, zarówno daty przekazania ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej, jak i danych dotyczących jego publikacji.

³¹ Dz. U. poz. 231.

³² Dostawa serwerów na potrzeby Krajowego Biura Wyborczego.

³³ Dz. U. Nr 223, poz. 1458.

Zdaniem NIK poprawie uległa rzetelność sporządzania dokumentacji przetargowej. W badanych pięciu postępowaniach³⁴ błędy w SIWZ i w protokole z postępowania stwierdzono tylko w postępowaniu prowadzonym przed przekazaniem w 2015 r. wniosków po kontroli NIK. W postępowaniach prowadzonych po zmianach organizacyjnych w dokumentacji przetargowej stwierdzono jedynie brak uzupełnienia protokołu postępowania o numer ogłoszenia i datę jego zamieszczenia w Dzienniku Urzędowym UE.

Ponadto NIK zwróciła uwagę na niżej wskazane nieprawidłowości, które jeszcze w trakcie kontroli zostały usunięte.

1. W 2015 r. w wyniku zmian organizacyjnych w centrali KBW utworzono Zespół Informatyki oraz wydzielono samodzielne stanowiska pracy do spraw osobowych, komunikacji społecznej, bezpieczeństwa i higieny pracy i obsługi sekretariatu. Wprowadzonych zmian nie uwzględniono w procedurze planowania i wykonywania budżetu części 11 określonej zarządzeniem nr 5/2012 Szefa Krajowego Biura Wyborczego z dnia 1 sierpnia 2012 r. w sprawie planowania i wykonywania budżetu części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze. Zarządzenie nr 5/2012 nie było aktualizowane. Szef KBW wyjaśniła, że „z uwagi na ilość zadań wynikających z konieczności przeprowadzenia trzech ogólnopolskich akcji wyborczych w 2015 r. aktualizacja zarządzenia nr 5/2012 została przesunięta w czasie”. Aktualizacji zarządzenia dokonano zarządzeniem nr 13 Szefa Krajowego Biura Wyborczego z dnia 6 kwietnia 2016 r.
2. W prowadzonym przez Zespół Prezydyjalny Krajowego Biura Wyborczego rejestrze umów o dzieło nie ujęto siedmiu umów na utworzenie oprogramowania i nie nadano im odpowiednich dla tych umów numerów. Zgodnie z § 4 ust. 5 zarządzenia nr 11/2011 Szefa Krajowego Biura Wyborczego z dnia 1 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania przy zawieraniu w Krajowym Biurze Wyborczym umów cywilnoprawnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych³⁵ po stwierdzeniu wykonania umowy dyrektorzy jednostek organizacyjnych przekazują do Zespołu Prezydyjalnego umowy wraz z uzasadnieniem i rachunkiem. Stosownie do § 5 ust. 2 zarządzenia umowy sporządza się w dwóch egzemplarzach, opatrując je kolejnymi numerami odrębnymi dla umów zleceń i umów o dzieło. Dyrektor Zespołu Prezydyjalnego wyjaśnił, że „wymienione umowy zostały ujęte w zaangażowaniu i zarejestrowane w rejestrze umów prowadzonych obecnie przez specjalistę do spraw zamówień publicznych, nietypowość transakcji w stosunku do dotychczasowej praktyki i zmiany organizacyjne w centrali KBW, spowodowały zaburzenie w obiegu dokumentów”. W trakcie kontroli NIK rejestr został uzupełniony o brakujące wpisy.
3. Z opóźnieniem dokonano płatności zobowiązań wynikających z pięciu dowodów księgowych na łączną kwotę 4,8 tys. zł. Opóźnienia wyniosły od jednego dnia do dwóch miesięcy i wynikały z nieterminowego przekazania faktur do Zespołu Finansowego. Przekazanie dokumentów po terminie uzasadniono spiętrzeniem pracy w tym okresie. Opóźnienia nie skutkowały zapłatą odsetek za nieterminowe płatności.
4. Przedłożone do kontroli dokumenty potwierdzające przekazanie do użytkowania (dowód OT) zakupionych na podstawie umowy nr KBW-U/156/PN/2015 z dnia 9 listopada 2015 r. 22 serwerów oraz dwóch sztuk obudowy do serwerów nie zawierały numerów seryjnych tych urządzeń oraz innych danych umożliwiających ich identyfikację. W toku przeprowadzonych w dniu 31 marca 2016 r. oględzin zakupionej, na podstawie wymienionej umowy, obudowy do serwerów i 11 serwerów, użytkowanych w pomieszczeniu serwerowni 012, w budynku siedziby KBW, stwierdzono, że na serwerach oraz na obudowie nie umieszczono numerów inwentarzowych tych urządzeń. Było to niezgodne z zarządzeniem nr 19/2011 Szefa Krajowego Biura Wyborczego z dnia

³⁴ Trzy postępowania poddane szczegółowemu badaniu oraz dwa postępowania zbadane wyłącznie w zakresie rzetelności sporządzenia protokołów postępowania.

³⁵ Zmienionym zarządzeniem 4/2014 z dnia 28 lutego 2014 r. oraz zarządzeniem nr 5/2015 z dnia 12 maja 2015 r.

1 sierpnia 2011 r., w sprawie instrukcji o gospodarce składnikami majątkowymi Krajowego Biura Wyborczego. Stosownie do przepisu § 24 ust. 3 pkt 5 wymienionego zarządzenia dowód OT zawiera między innymi charakterystykę środka trwałego, w tym typ, numer fabryczny, rok produkcji, inne parametry. Zgodnie z § 16 ust. 2 wymienionego zarządzenia Zespół Prezydialny oznacza środki trwałe w używaniu numerami inwentarzowymi. Dyrektor Zespołu Prezydialnego wyjaśnił, że „zakupione środki trwałe zostały zaewidencjonowane w systemie ESTRA oraz zostały im nadane numery inwentarzowe i wydrukowane naklejki z kodami kreskowymi. Naklejki nie zostały jednak umieszczone na sprzęcie ze względu na trwające w serwerowni prace remontowe i przenoszenie sprzętów z jednej serwerowni do drugiej.” Na zakupionych środkach trwałych zostały umieszczone numery inwentarzowe, a dowody OT uzupełnione o brakujące dane.

Na koniec 2015 r. zobowiązania w części 11 wyniosły 2.831,3 tys. zł i były o 549,1 tys. zł niższe od zobowiązań na koniec 2014 r. (3.380,4 tys. zł). W kwocie tej 94,8% stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń. Na koniec 2015 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Szef Krajowego Biura Wyborczego sprawował nadzór i kontrolę nad całością gospodarki finansowej części 11, stosownie do art. 175 ust.1 i 2 ustawy o finansach publicznych. W 2015 r. przeprowadzono okresowe oceny przebiegu wykonania zadań i realizacji planu finansowego Krajowego Biura Wyborczego, w szczególności analizowane były prawidłowość i terminowość pobierania dochodów, zgodność ponoszonych wydatków z planowanym przeznaczeniem, prawidłowość wykorzystania środków na zrealizowane zadania, prawidłowość wykorzystania dotacji przez gminy pod względem ich zgodności z przeznaczeniem i stopniem realizacji zadań wyborczych.

Dane liczbowe dotyczące wydatków budżetu państwa przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 2 do Informacji.

Dotacje

Na dotacje celowe dla jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań związanych z prowadzeniem rejestru wyborców zaplanowano w ustawie budżetowej 6.532,0 tys. zł. W trakcie roku budżetowego wydatki na dotacje zostały zwiększone z rezerwy celowej do kwoty 283.259,2 tys. zł na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów oraz referendum. Do jednostek samorządu terytorialnego przekazano 277.693,4 tys. zł, co stanowiło 98,0% planu po zmianach. Udział dotacji w wydatkach części 11 wyniósł 74,0%.

Dyrektorzy delegatur Krajowego Biura Wyborczego przekazali³⁶ jednostkom samorządu terytorialnego na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych:

- 6.507,7 tys. zł – na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców (rozdział 75101 *Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa*),
- 129.554,0 tys. zł – na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (rozdział 75107 *Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej*),
- 76.721,7 tys. zł – na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyborów uzupełniających do Senatu RP w okręgu nr 75 (rozdział 75108 *Wybory do Sejmu i Senatu*),
- 2.508,9 tys. zł – na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów ponownych, uzupełniających i przedterminowych w toku kadencji (rozdział 75109 – *Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie*),
- 62.401,1 tys. zł – na przygotowanie i przeprowadzenie referendum ogólnokrajowego (rozdział 75110 *Referenda ogólnokrajowe i konstytucyjne*).

³⁶ Na podstawie art. 149 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

Środki budżetowe na prowadzenie stałego rejestru wyborców przekazywane były jednostkom samorządu terytorialnego w okresach miesięcznych, natomiast na zadania wyborcze po ich otrzymaniu z Ministerstwa Finansów, stosownie do terminów wyborów i stopnia realizacji zadań wyborczych. Z rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym za 2015 r. wynika, że rachunki bankowe jednostek samorządu terytorialnego zasilane były w terminach od 14 do 33 dni przed przeprowadzanymi wyborami.

Prawidłowość wykonania zadań finansowanych dotacjami była monitorowana i weryfikowana przez dyrektorów delegatur KBW na podstawie składanych przez urzędy gmin i starostwa powiatowe sprawozdań Rb-50³⁷. Porównaniu podlegały dane ujęte przez jednostki samorządu terytorialnego w sprawozdaniach Rb-50 z danymi wykazanymi przez delegatury KBW w sprawozdaniach Rb-28. Sprawdzano także poprawność kwalifikowania przez jednostki samorządu terytorialnego wydatków do poszczególnych paragrafów klasyfikacji budżetowej.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

Zaplanowane wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 79,0 tys. zł (rozdział 75101 § 3020 *Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń*) zostały w trakcie roku budżetowego zwiększone z rezerwy celowej do kwoty 1.282,6 tys. zł. Zrealizowano wydatki w kwocie 1.114,4 tys. zł, tj. 86,9% planu po zmianach. Środki w kwocie 1.058,2 tys. zł przeznaczono głównie na sfinansowanie diet dla członków okręgowych i rejonowych komisji wyborczych w związku z przeprowadzonymi wyborami i referendum.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych

Wydatki bieżące jednostek budżetowych w części 11 wyniosły 92.991,9 tys. zł, tj. 91,5% planu po zmianach. Były one wyższe niż w 2014 r. o 23.577,9 tys. zł, tj. o 34,0%, w związku z realizacją zadań wyborczych. Największą pozycję w grupie wydatków bieżących jednostek budżetowych (39,6%) stanowiły zakupy usług pozostałych – 36.810,3 tys. zł, tj. 83,4% planu po zmianach. Wydatki poniesione na ten cel były wyższe o 16.541,7 tys. zł, (tj. 81,6%) niż w roku 2014.

Wydatki na wynagrodzenia osobowe pracowników wraz z pochodnymi³⁸ stanowiły 32,4% wydatków bieżących – 30.153,7 tys. zł, tj. 98,9% planu po zmianach. Były one wyższe niż w 2014 r. o 1.356,7 tys. zł, tj. o 4,7%.

Istotną pozycję w wydatkach bieżących (22,2%) stanowiły wydatki na wynagrodzenia bezosobowe, które zostały zrealizowane w kwocie 20.602,8 tys. zł, tj. 96,9% planu po zmianach. Były one wyższe od wydatków poniesionych na ten cel w 2014 r. o 6.764,6 tys. zł, tj. o 48,9%.

Kontrolą objęto wydatki bieżące jednostek budżetowych na łączną kwotę 25.792,1 tys. zł, w których 79% (20.387,8 tys. zł) stanowiły wydatki na zakup kart do głosowania oraz nakładek na karty do głosowania sporządzonych w alfabecie Braille'a. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zatrudnienie i wynagrodzenia

W 2015 r. przeciętne zatrudnienie³⁹ w części 11 wyniosło 393 osoby i było o jednaście osób wyższe niż w 2014 r. Wydatki na wynagrodzenia w 2015 r. wyniosły 24.981,5 tys. zł, tj. 98,2% planu po zmianach. W porównaniu do 2014 r. wydatki na wynagrodzenia wzrosły o 800,7 tys. zł, tj. o 3,3%. Zgodnie z art. 14 ust. 3 pkt 6 lit. d) ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej w 2015 r. limit wydatków na wynagrodzenia Krajowego Biura

³⁷ Kwartalne sprawozdanie o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

³⁸ §§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników, 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne, 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne oraz 4120 Składki na Fundusz Pracy.

³⁹ Według sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach za cztery kwartały 2015 r. (w przeliczeniu na pełne etaty).

Wyborczego został zwiększony o kwotę 1.102,0 tys. zł z przeznaczeniem na dodatkowe zatrudnienie pracowników (15 etatów).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2015 r. wyniosło 5.297,2 zł i było wyższe o 22,2 zł, tj. o 0,4% od przeciętnego wynagrodzenia w 2014 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe zmniejszyło się o 8.119,2 zł, tj. o 33,3% (z 24.325,7 zł do 16.206,5 zł) w związku z wypłatą w 2014 r. odprawy emerytalnej i ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy po rezygnacji Szefa Krajowego Biura Wyborczego z zajmowanego stanowiska. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń zwiększyło się o 44,3 zł, tj. o 0,8%.

Wydatki na wynagrodzenia pracowników centrali KBW wykazane w sprawozdaniu Rb-70 za cztery kwartały 2015 r. wyniosły łącznie 4.034,3 tys. zł. Zostały one wykazane zgodnie z postanowieniem § 21 ust. 1 instrukcji określającej sposób sporządzenia tego sprawozdania⁴⁰, odpowiadały kwotom brutto z listy płac (łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne opłacanymi przez ubezpieczonych oraz z zaliczką na podatek dochodowy od tych wynagrodzeń). Nie zostały przekroczone planowane wydatki na wynagrodzenia.

Dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzenia przedstawione zostały w tabeli, stanowiącej załącznik nr 3 do Informacji.

Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe zostały zrealizowane w kwocie 20.602,8 tys. zł, tj. 96,9% planu po zmianach. Środki przeznaczone były głównie (16.545,1 tys. zł, tj. 80,3%) na sfinansowanie zadań związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem w 2015 r. wyborów i referendum. Zostały one przeznaczone głównie na szkolenia członków obwodowych komisji wyborczych, działalność pełnomocników wyborczych⁴¹ oraz wsparcie informatyczne okręgowych komisji wyborczych.

W rozdziale 75101 *Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa* zrealizowano wydatki w wysokości 4.057,6 tys. zł, tj. 99,0% planu po zmianach. Zaplanowane na rok 2015 w rozdziale 75101 wydatki na wynagrodzenia bezosobowe pozostawały na poziomie porównywalnym do lat ubiegłych około 4.000,0 tys. zł. Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej wydatki te nie przekroczyły dopuszczalnego limitu. W rozdziale 75101 środki przeznaczone były głównie na sfinansowanie wynagrodzeń członków Państwowej Komisji Wyborczej oraz komisarzy wyborczych.

Wydatki majątkowe

W planie wydatków majątkowych ujęto kwotę 1.520,0 tys. zł, z przeznaczeniem głównie na remont i adaptację pomieszczeń w związku z planowaną zmianą siedziby centrali KBW. W trakcie roku budżetowego plan ten został zwiększony do 5.480 tys. zł, tj. o 3.960 tys. zł w wyniku przeniesienia:

- pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej kwoty 1.200 tys. zł; po uzyskaniu zgody Ministra Finansów, z przeznaczeniem na planowany remont i adaptację pomieszczeń użyczonych przez Kancelarię Prezydenta RP na nową siedzibę centrali KBW;
- z rezerwy celowej kwoty 2.760,0 tys. zł, z przeznaczeniem na wybory Prezydenta RP (230,0 tys. zł), wybory do Sejmu i Senatu RP (2.413,0 tys. zł) oraz referendum ogólnokrajowe (117,0 tys. zł).

Szef Krajowego Biura Wyborczego 29 grudnia 2015 r. dokonał zmniejszenia wydatków o 1.900,0 tys. zł, na podstawie art.177 ust.1 pkt 3 upr, w związku z wypowiedzeniem w dniu 29 października 2015 r. umowy użyczenia przez Kancelarię Prezydenta RP.

Krajowe Biuro Wyborcze 12 marca 2014 r. zawarło z Kancelarią Prezydenta RP umowę użyczenia na użytkowanie na czas nieoznaczony nieruchomości o powierzchni 1.247,7 m² położonej w Warszawie

⁴⁰ Rozdział 12 załącznika nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 119, ze zm.).

⁴¹ Powołanych na podstawie art. 173 oraz ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz.112, ze zm.).

przy ul. Frascati 2. W latach 2014-2015 na przystosowanie użyczonych nieruchomości na potrzeby KBW zostały poniesione nakłady w kwocie 278,8 tys. zł. Kancelaria Prezydenta RP 29 października 2015 r. wypowiedziała umowę użyczenia. Nakłady nie zostały zwrócone, ponieważ zgodnie z § 5 ust. 1 i § 7 umowy Krajowe Biuro Wyborcze mogło dokonywać ulepszeń, modernizacji i remontów użyczonych nieruchomości na własny koszt, a nakłady związane z poprawą stanu technicznego nieruchomości (inwestycyjne lub remontowe) nie podlegały rozliczeniu pomiędzy stronami. Poniesione w latach 2014-2015 przez KBW nakłady na finansowanie prac związanych z przygotowaniem między innymi dokumentacji do adaptacji i remontu użyczonych pomieszczeń, w ocenie NIK były celowe. KBW nie zakładało nagłego rozwiązania umowy użyczenia.

Plan wydatków majątkowych po zmianach wyniósł 3.580 tys. zł. Zrealizowano wydatki w wysokości 3.225,6 tys. zł, tj. 90,1% planu po zmianach, w tym na działalność KBW – 499,8 tys. zł oraz na realizację zadań związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów – 2.725,8 tys. zł. Wydatki te były niższe o 345,6 tys. zł od wykonania 2014 r.

Z wydatków inwestycyjnych jednostek budżetowych w kwocie 321,3 tys. zł sfinansowano między innymi zakup dokumentacji (projekt) remontu budynku przy ul. Frascati 2, adaptację pomieszczenia na potrzeby serwerowni, instalację klimatyzacji, zastępstwo inwestycyjne w centrali KBW i Delegaturze KBW we Wrocławiu, nadzór inwestorski.

W ramach wydatków przeznaczonych na zakupy inwestycyjne w kwocie 2.904,3 tys. zł, dokonano zakupu głównie serwerów, urządzeń sieciowych, oprogramowania do obsługi wyborów, sprzętu komputerowego.

W wyniku badania próby wydatków majątkowych stwierdzono, że ze środków przeznaczonych na wybory do Sejmu i Senatu RP (rozdział 75108) zakupiono:

- 11 grudnia 2015 r. obudowy do serwerów typu blade Lenovo Flex System Enterprise Chassis, serwery bazodanowe i serwery aplikacyjne typu blade Lenovo Flex System za kwotę 1.139,7 tys. zł;
- 29 grudnia 2015 r. notebooki i zestawy komputerowe za kwotę 465,8 tys. zł.

Sprzęt ten z uwagi na termin dostawy (grudzień 2015 r.) nie mógł być wykorzystany podczas wyborów do Sejmu i Senatu RP w dniu 25 października 2015 r. Szef Krajowego Biura Wyborczego wyjaśniła, że „serwery dostarczone i odebrane w wyniku postępowania nr KBW-PZP/PN/5/2015 zostały wykorzystane, będą dalej wykorzystywane na potrzeby systemu WOW (Wsparcie Organów Wyborów), tam też przeniesione zostało całe oprogramowanie wykorzystane na potrzeby wyborów do Sejmu i Senatu RP (wraz z bazą danych zawierającą wyniki wyborów), na tej bazie obecnie trwają prace związane z opracowaniem publikacji statystycznej z wyżej wymienionych wyborów. Zakupiono serwery (...) w celu zapewnienia infrastruktury technicznej do przeprowadzania wyborów oraz referendum. Ponadto poinformowała, że zakup notebooków i zestawów komputerowych w 2015 r. planowany był z dwóch źródeł finansowania, tj. w ramach działalności bieżącej Biura (75101), jak również, w ramach rezerwy celowej przeznaczonej na wybory do Sejmu i Senatu RP (75108) – w związku z koniecznością zapewnienia stanowisk komputerowych do obsługi dostępu do systemu ŹRÓDŁO (system wykorzystywany w trakcie przygotowywania i przeprowadzenia wyborów do Sejmu i Senatu). Notebooki i zestawy komputerowe dostarczone w wyniku postępowania KBW-PZP/PN/9/2015 wykorzystywane są (...) w celu zapewnienia infrastruktury technicznej do przeprowadzenia wyborów oraz referendum (dostępu w delegaturach i centrali Biura do systemu ŹRÓDŁO)”. Zdaniem NIK zrealizowane zakupy stanowią uzupełnienie infrastruktury informatycznej niezbędnej do realizacji zadań ustawowych KBW.

2.3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Krajowe Biuro Wyborcze opracowało budżet zadaniowy na 2015 r. w układzie funkcji, zadań, podzadań z działaniami, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 17 czerwca 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej

na rok 2014.⁴² W 2015 r. Krajowe Biuro Wyborcze realizowało zadanie 1.5. Organizacja i przeprowadzanie wyborów w funkcji 1. Zarządzanie państwem. Na realizację tego zadania przeznaczono 375.024,9 tys. zł z budżetu państwa, w tym 326.987,0 tys. zł z rezerwy celowej, co stanowiło 96,2% planu. Celem zadania było zapewnienie sprawnego i zgodnego z prawem przeprowadzenia wyborów i referendum. Do monitorowania stopnia realizacji celu wykorzystano miernik czas ustalenia wyników wyborów z 95% komisji obwodowych (w godzinach). Wartość miernika została wykonana na poziomie 18 godzin wobec wartości planowanej poniżej 14 godzin.

W 2015 r. Szef Krajowego Biura Wyborczego podjęła decyzję o rozpoczęciu wytwarzania oprogramowania wspomagającego pracę organów wyborczych wewnątrz Krajowego Biura Wyborczego. Opracowana została strategia informatyzacji KBW na lata 2015–2016, w której założono między innymi budowę systemu *Wsparcia Organów Wyborczych* (WOW) oraz wzmocnienie kompetencji informatycznych KBW. W strukturze organizacyjnej KBW wyodrębniono Zespół Informatyki oraz zatrudniono w Zespole Informatyki i w delegaturach KBW łącznie 14 informatyków, techników przetwarzania danych i specjalistę ds. obsługi informatycznej. Do zadań Zespołu Informatyki należało między innymi prowadzenie spraw z zakresu zastosowania elektronicznych technik w czynnościach wyborczych i referendalnych, w szczególności projektowanie i dostosowywanie informatycznego systemu wyborczego dla potrzeb organów wyborczych. System informatyczny Wsparcie Organów Wyborczych utworzony w 2015 r. przez Krajowe Biuro Wyborcze został dopuszczony przez Państwową Komisję Wyborczą, jako narzędzie wspomagające⁴³ prace obwodowych komisji wyborczych, gmin, okręgowych komisji wyborczych oraz Państwowej Komisji Wyborczej w wyborach Prezydenta RP zarządzonych na dzień 10 maja 2015 r.⁴⁴, w wyborach do Sejmu RP i do Senatu RP, zarządzonych na dzień 25 października 2015 r.⁴⁵ oraz w referendum ogólnokrajowym zarządzonym na dzień 6 września 2015 r.⁴⁶ Docelowo (w perspektywie roku 2018) system WOW ma wspierać wszystkie rodzaje akcji wyborczych.

3. Sprawozdania

Szef Krajowego Biura Wyborczego, jako dysponent części budżetowej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej sporządził sprawozdania łączne obejmujące dane finansowe jednostek KBW. Sprawozdania sporządzono na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach jednostkowych 49 delegatur oraz centrali KBW.

Analiza rocznych sprawozdań: Rb-27, Rb-28, Rb-23 wykazała, że sprawozdania te podlegały kontroli przez Zespół Finansowy pod kątem: wysokości wykonania wydatków, zaangażowania i zobowiązań w odniesieniu do zatwierdzonego planu wydatków oraz terminowości ich przekazania przez delegatury KBW.

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za 2015 r. centrali KBW:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

⁴² Dz. U. poz. 825.

⁴³ Nie zastępuje tradycyjnego, dotychczasowego ręcznego liczenia głosów (§ 1 ust. 2 Uchwały PKW z dnia 20 kwietnia 2015 r.).

⁴⁴ Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 20 kwietnia 2015 r. w sprawie dopuszczenia możliwości wykorzystania techniki elektronicznej w wyborach Prezydenta RP, zarządzonych na dzień 10 maja 2015 r. oraz określenia warunków i sposobu jej wykorzystania.

⁴⁵ Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 września 2015 r. w sprawie warunków oraz sposobu wykorzystania techniki elektronicznej w wyborach do Sejmu RP i do Senatu RP, zarządzonych na dzień 25 października 2015 r.

⁴⁶ Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 20 lipca 2015 r. w sprawie warunków oraz sposobu wykorzystania techniki elektronicznej w referendum ogólnokrajowym zarządzonym na dzień 6 września 2015 r.

a także sprawozdań finansowych za IV kwartał 2015 r. o stanie:

- należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym⁴⁷.

Wykazane przez centralę KBW w rocznym sprawozdaniu Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek budżetu państwa wyniosły 79,1 tys. zł, były zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27. Wynikały z ewidencji obrotów po stronie Dt na koncie 130 – Rachunek bieżący jednostki.

Kwota wydatków ogółem wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 wyniosła 40.997,4 tys. zł, była zgodna z zapisami po stronie Ct na koncie 130 – Rachunek bieżący jednostki. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów i wydatków prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130 uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf). Nie wystąpiły należności podlegające wykazaniu w kwartalnych sprawozdaniach Rb-N. Nie odnotowano zobowiązań wymagalnych i zobowiązań z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów podlegających wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z.

Badanie rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) ograniczono do sprawdzenia zgodności kwot wydatków ujętych w tych sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz terminowości ich sporządzenia. Stwierdzono, że kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym były zgodne z zapisami po stronie Ct konta 990 Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym.

Do czasu zakończenia czynności kontrolnych skorygowane zostały roczne sprawozdania Rb-BZ1 i Rb- 28, w związku ze złożoną korektą sprawozdania jednostkowego przez Delegaturę KBW w Łodzi.

4. Księgi rachunkowe

Księgi rachunkowe Krajowego Biura Wyborczego prowadzone były odrębnie w poszczególnych jednostkach organizacyjnych (delegaturach i centrali KBW)⁴⁸. Krajowe Biuro Wyborcze posiadało zatwierdzoną do stosowania dokumentację, o której mowa w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości dyrektorzy delegatur upoważnieni zostali do ustalania dla swoich jednostek wykazu kont pomocniczych oraz wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych wraz z opisem systemu przetwarzania danych.

Ewidencja finansowo-księgowa centrali KBW⁴⁹ prowadzona była z wykorzystaniem systemu wspomaganego jednostką SKID wersja 8.70 – stosowanego na podstawie *Instrukcji ustalania i stosowania informatycznego systemu przetwarzania danych*⁵⁰.

Badanie przeprowadzono pod kątem wiarygodności zapisów księgowych oraz prawidłowości ujęcia transakcji (zgodność zapisów z fakturą, prawidłowość ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych, w konsekwencji prawidłowość ujęcia w sprawozdaniach budżetowych). Objęto nim 123 zapisy księgowe o łącznej wartości 29.436,0 tys. zł, które stanowiły 7,8% wydatków części 11. Doboru próby dokonano na podstawie zapisów zaewidencjonowanych na kontach 130 *Rachunek bieżący jednostki*,

⁴⁷ Zgodnie z zasadami zawartymi w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej i 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

⁴⁸ Zgodnie z § 4.1. Statutu KBW organizacja Krajowego Biura Wyborczego jest jednostopniowa, zespoły i delegatury są równorzędnymi jednostkami organizacyjnymi.

⁴⁹ Zgodnie z § 10 Zarządzenia Nr 2/2011 Szefa Krajowego Biura Wyborczego z dnia 1 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowej organizacji wewnętrznej oraz właściwości rzeczowej jednostek Krajowego Biura Wyborczego do właściwości rzeczowej Zespołu Finansowego należy m.in. prowadzenie rachunkowości zespołów KBW.

⁵⁰ Wprowadzonej Zarządzeniem Nr 2/2006 z dnia 16 stycznia 2006 r. następnie Zarządzeniem Nr 27/2011 Szefa Krajowego Biura Wyborczego z dnia 1 sierpnia 2011 r. w sprawie wprowadzenia w Krajowym Biurze Wyborczym instrukcji ustalenia i stosowania informatycznego systemu przetwarzania danych.

201 *Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami*, 240 *Pozostałe rozrachunki*. Dokumenty do kontroli zostały wylosowane metodą monetarną oraz dobrane w sposób celowy.

Stwierdzono, że dowody sporządzono prawidłowo pod względem formalnym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami prawidłowo ujęto w ewidencji księgowej. W trakcie kontroli stwierdzono, że księgi rachunkowe, stanowiące podstawę sporządzenia sprawozdań jednostkowych centrali KBW, obejmujące zapisy dotyczące dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań prowadzone były prawidłowo. Wskazane uwagi NIK odnoszące się do prowadzonej przez KBW dokumentacji określającej zasady rachunkowości oraz dokumentacji dotyczącej informatycznego systemu przetwarzania danych do obsługi finansowo-księgowej centrali KBW zostały jeszcze w trakcie kontroli usunięte. Uwagi te dotyczyły:

- ujęcia w polityce rachunkowości Krajowego Biura Wyborczego, w części dotyczącej metody wyceny aktywów i pasywów⁵¹ zapisu niezgodnego z zasadami określonymi w art. 35 b ust. 1 ustawy o rachunkowości;
- nieaktualizowania dokumentacji dotyczącej informatycznego systemu przetwarzania danych SKID wersja 8.70⁵² wykorzystywanego do obsługi finansowo-księgowej centrali KBW.

W dokumentacji KBW wskazano, że „nie dokonuje się odpisów aktualizujących należności z tytułu dochodów i wydatków budżetowych”, podczas gdy zgodnie z § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości (...) ⁵³, wartość należności aktualizuje się zgodnie z ustawą o rachunkowości. Stosownie do art. 35b ust. 1 tej ustawy wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Dyrektor Zespołu Finansowego wyjaśniła, że „powyższy zapis (...) w praktyce był martwy z uwagi na brak wystąpienia przesłanek do jego zastosowania w Krajowym Biurze Wyborczym (...). Zarządzeniem Nr 14/2016 Szefa Krajowego Biura Wyborczego z dnia 7 kwietnia 2016 r. dokonano odpowiedniej zmiany w polityce rachunkowości Krajowego Biura Wyborczego.

Ponadto w toku kontroli przedłożono dokumentację użytkową systemu F-K Krajowego Biura Wyborczego (wskazaną jako obowiązującą) składającą się z podręczników wydanych przez producenta w 2005 r. W okresie użytkowania systemu SKID wersja 8.70 (do końca 2015 r.) przeprowadzono szereg modyfikacji skutkujących między innymi zmianą zapisu lub algorytmów przetwarzania danych księgowych. O dokonywane w tym okresie zmiany nie była aktualizowana *Instrukcja ustalania i stosowania informatycznego systemu przetwarzania danych*. Dyrektor Zespołu Finansowego wyjaśniła, że „niedokonanie aktualizacji (...) spowodowane było brakiem informacji od dostawcy programu o charakterze dokonanych aktualizacji.”

Zarządzeniem Nr 11/2016 Szefa Krajowego Biura Wyborczego z dnia 4 kwietnia 2016 r. dokonano aktualizacji *Instrukcji ustalania i stosowania informatycznego systemu przetwarzania danych* wraz z dokumentacją użytkową systemu finansowo-księgowego.

⁵¹ Pkt 14 Załącznika Nr 1 do Zarządzenia Nr 3/2012 Szefa Krajowego Biura Wyborczego z dnia 1 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości,

⁵² Dopuszczona do stosowania zarządzeniem nr 2/2006 Kierownika Krajowego Biura Wyborczego z dnia 16 stycznia 2006 r. w sprawie wprowadzenia w Krajowym Biurze Wyborczym Instrukcji ustalenia i stosowania informatycznego systemu przetwarzania danych.

⁵³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289, ze zm.).

IV. Informacje dodatkowe

W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Szefa Krajowego Biura Wyborczego 19 kwietnia 2016 r. NIK oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2015 r. w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze. W związku z tym, że stwierdzone nieprawidłowości w zakresie zamówień publicznych dotyczyły okresu przed dokonaniem zmian organizacyjnych w KBW oraz że uwzględniono w trakcie kontroli zgłoszone uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie sformułowała wniosków pokontrolnych. Szef Krajowego Biura Wyborczego nie wniosła zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego.

Wykonanie wniosków pokontrolnych

Wnioski pokontrolne przedstawione przez NIK po kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 r. i kontroli doraźnej I/14/006 w zakresie wykorzystania środków budżetu państwa na obsługę informatyczną wyborów zostały zrealizowane w sposób następujący:

- wprowadzono zmiany w wewnętrznych procedurach dotyczących realizacji zamówień publicznych, w których uwzględniono między innymi udział biegłych w prowadzonych postępowaniach;
- dokonano zmian organizacyjnych, w wyniku których prowadzenie postępowań o zamówienia publiczne powierzono specjalście ds. zamówień publicznych posiadającemu odpowiednie przygotowanie merytoryczne, nadzór nad prowadzonymi postępowaniami Dyrektorowi Zespołu Prawnego i Organizacji Wyborów, a nadzór i koordynację prac nad wytworzeniem oprogramowania wspomagającego organy wyborcze informatykom i Dyrektorowi Zespołu Informatyki Krajowego Biura Wyborczego (osobom posiadającym odpowiednie doświadczenie zawodowe); utworzono także samodzielne stanowisko ds. komunikacji społecznej;
- podjęto działania i uzyskano zgodę, 25 stycznia 2016 r., na umieszczenie tablicy ogłoszeń Krajowego Biura Wyborczego przy wejściu A do budynku Kancelarii Prezydenta RP, tj. w miejscu publicznie dostępnym umożliwiającym spełnienie wymogów określonych art. 40 ustawy Prawo zamówień publicznych;
- opracowano strategię informatyzacji Krajowego Biura Wyborczego na lata 2015–2016, w której określono cztery cele strategiczne, tj. budowę systemu Wsparcia Organów Wyborczych, wzmocnienie kompetencji informatycznych, zapewnienie spójności technologicznej i komunikacyjnej jednostek organizacyjnych Krajowego Biura Wyborczego oraz budowę systemu wspierającego kontrolę zarządczą; z informacji przekazanej przez Szefa Krajowego Biura Wyborczego wynika, że trwają prace nad opracowaniem nowej, wieloletniej strategii na lata 2017–2020, której zakończenie zaplanowano na czerwiec 2016 r.;
- przygotowano procedurę awaryjną na wypadek problemów z działaniem systemu wspomagającego przeprowadzenie wyborów do Sejmu RP i do Senatu RP oraz z odpowiednim wyprzedzeniem projekty wzorów dokumentów związanych z przeprowadzonymi w 2015 r. wyborami, które zostały określone w uchwałach PKW;
- przeprowadzono (dwukrotnie) testy bezpieczeństwa oprogramowania Wsparcia Organów Wyborczych;
- specjalista z zakresu językoznawstwa zaopiniował materiały animowanych i filmowych spotów informacyjnych dotyczących referendum ogólnokrajowego i wyborów do Sejmu i Senatu RP.

W przypadku realizacji wniosku dotyczącego „prowadzenia projektów informatycznych z wykorzystaniem sprawdzonych metodyk zarządzania projektem i metodyk wytwarzania

oprogramowania” Krajowe Biuro Wyborcze, jako metodykę zarządzania projektami przyjęło „Agile software development” z elementami „Scruma”. Kontrolującym przedłożono dokumentację użytkową systemu informatycznego WOW⁵⁴ będącą efektem prac projektowych.

Ponadto w trakcie realizacji pozostaje wniosek dotyczący podjęcia działań mających na celu zapłatę kar umownych przez wykonawcę umowy zawartej 19 sierpnia 2014 r. na zaprojektowanie i wykonanie modułów do wyborów samorządowych w 2014 r. Szef Krajowego Biura Wyborczego skierował do wykonawcy firmy N., w grudniu 2015 r. i styczniu 2016 r., wezwania do zapłaty. W odpowiedzi na wezwania firma N. odmówiła zapłaty kwot wskazanych w piśmie oświadczając, że wykonała umowę z należytą starannością, co zostało potwierdzone przez zamawiającego przez podpisanie protokołu odbioru w dniu 17 października 2014 r. W związku z toczącym się w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie postępowaniem karnym dotyczącym realizacji i rozliczenia umowy z firmą N., nie było możliwe dalsze dochodzenie przez Krajowe Biuro Wyborcze należności z tytułu kar umownych.

---

⁵⁴ Dokumentację użytkową do systemu informatycznego Wsparcie Organów Wyborczych (WOW) – data aktualizacji – 15 maja 2015 r. (v.2.1); Instrukcję obsługi do systemu informatycznego WOW dotyczącą referendum ogólnokrajowego – data aktualizacji 3 września 2015 r. (v.3.03); Instrukcję obsługi do systemu informatycznego WOW dotyczącą wyborów do Sejmu i do Senatu RP – data aktualizacji 20 października 2015 r. (v.4.5); dokumentację techniczną systemu WOW - Wydanie 1.0.

Załączniki

Załącznik 1. Dochody budżetowe w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze

L.p.	Wyszczególnienie ¹⁾	2014	2015		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem część 11 Krajowe Biuro Wyborcze, w tym:	120,2	10,0	141,0	117,3	1.410,0
1.	Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	120,2	10,0	141,0	117,3	1.410,0
1.1.	Rozdział 75101 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	48,5	10,0	96,5	199,0	965,0
1.1.1.	§ 0870 – wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	0,0	0,0	2,7	0,0	0,0
1.1.2.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	48,4	10,0	93,4	193,0	934,0
1.1.3.	§ 2910 – Wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0
1.2.	Rozdział 75109 – Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie	70,7	0,0	44,4	62,8	0,0
1.2.1.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	67,9	0,0	0,1	0,1	0,0
1.2.2.	§ 2910 – Wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości	2,8	0,0	44,3	1582,1	0,0
1.3.	Rozdział 75110 – Referenda ogólnokrajowe i konstytucyjne	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
1.3.1.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania dochodów budżetowych.

¹⁾ Ustawa budżetowa z dnia 15 stycznia 2015 r.

Załącznik 2. Wydatki budżetu państwa w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze

Lp.	Wyszczególnienie	2014	2015			6:3	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie		
		w tys. zł					
1	2	3	4	5	6	7	8
	Część 11 ogółem, w tym:	380.179,5	51.500,0	389.712,0	375.024,9	98,6	96,2
1.	dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	380.179,5	51.500,0	389.712,0	375.024,9	98,6	96,2
1.1.	rozdział 75101 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	45.226,0	51.500,0	49.600,0	48.037,9	106,2	96,9
	§ 2010 – Dotacje celowe przekazane z b. p. na real. zadań bież. z zakresu adm. rządowej oraz innych zadań zlec. gminom	6.490,8	6.532,0	6.532,0	6.507,7	100,3	99,6
	§ 3020 – Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	74,4	79,0	78,7	56,2	75,5	71,4
	§ 4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników	22.597,7	23.845,0	23.792,4	23.690,4	104,8	99,6
	§ 4040 – Dodatkowe wynagrodzenie roczne	1.622,2	1.651,0	1.651,0	1.650,2	101,7	100,0
	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	4.180,1	4.669,0	4.549,3	4.385,5	104,9	96,4
	§ 4120 – Składki na Fundusz Pracy	397,0	629,0	489,8	427,6	107,7	87,3
	§ 4140 – Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	49,4	0,0	52,6	52,6	106,5	100,0
	§ 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe	4.053,1	4.100,0	4.100,0	4.057,6	100,1	99,0
	§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia	896,5	2.032,0	1.604,4	1.434,8	160,0	89,4
	§ 4240 – Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	14,7	24,0	15,0	5,7	38,8	38,0
	§ 4260 – Zakup energii	499,5	600,0	652,6	562,2	112,6	86,1
	§ 4270 – Zakup usług remontowych	129,4	1 058,0	406,5	329,2	254,4	81,0
	§ 4280 – Zakup usług zdrowotnych	19,7	33,0	29,1	17,1	86,8	58,8
	§ 4300 – Zakup usług pozostałych	1.289,7	1.482,0	1.858,0	1.712,0	132,7	92,1
	§ 4350 – Zakup usług dostępu do sieci Internet	137,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	§ 4360 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych, w tym usług dostępu do sieci Internet	95,3	775,0	543,5	404,4	424,3	74,4
	§ 4370 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	140,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	§ 4380 – Zakup usług obejmujących tłumaczenia	1,6	20,0	20,0	10,7	668,8	53,5
	§ 4390 – Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	96,5	170,0	163,3	153,3	158,9	93,9
	§ 4400 – Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	1.091,6	1.144,0	1.169,6	1.131,8	103,7	96,8
	§ 4410 – Podróże służbowe krajowe	292,9	400,0	353,2	289,5	98,8	82,0
	§ 4420 – Podróże służbowe zagraniczne	17,0	62,0	12,0	9,4	55,3	78,3
	§ 4430 – Różne opłaty i składki	80,8	104,0	97,5	70,7	87,5	72,5
	§ 4440 – Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	420,1	428,0	428,0	427,3	101,7	99,8
	§ 4480 – Podatek od nieruchomości	37,2	45,0	44,9	37,9	101,9	84,4
	§ 4510 – Opłata na rzecz budżetu państwa	0,4	2,0	1,8	0,6	150,0	33,3
	§ 4520 – Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	21,6	26,0	28,3	23,6	109,3	83,4

	§ 4540 – Składki do organizacji międzynarodowych	4,7	8,0	8,0	7,6	161,7	95,0
	§ 4580 – Pozostałe odsetki	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	§ 4590 – Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych	0,0	0,0	30,0	30,0	0,0	100,0
	§ 4610– Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	0,0	12,0	12,1	11,2	0,0	92,6
	§ 4700 – Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	23,8	50,0	56,5	41,2	173,1	72,9
	§ 6050 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	181,1	1.500,0	600,0	321,3	177,4	53,6
	§ 6060 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	268,5	20,0	220,0	178,5	66,5	81,1
1.2.	rozdział 75107 – Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej	0,0	0,0	144.904,1	144.051,3	0,0	99,4
	§ 2010 – Dotacje celowe przekazane z b. p. na real. zadań bież. z zakresu adm. rządowej oraz innych zadań zlec. gminom	0,0	0,0	130.046,9	129.554,0	0,0	99,6
	§ 3030 – Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	0,0	0,0	534,3	531,9	0,0	99,6
	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	0,0	0,0	216,4	208,8	0,0	96,5
	§ 4120 – Składki na Fundusz Pracy	0,0	0,0	27,0	20,3	0,0	75,2
	§ 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe	0,0	0,0	5.390,6	5.365,8	0,0	99,5
	§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia	0,0	0,0	545,8	528,0	0,0	96,7
	§ 4260 – Zakup energii	0,0	0,0	7,7	7,6	0,0	98,7
	§ 4270 – Zakup usług remontowych	0,0	0,0	15,7	15,1	0,0	96,2
	§ 4300 – Zakup usług pozostałych	0,0	0,0	7.557,4	7.307,0	0,0	96,7
	§ 4360 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych, w tym usług dostępu do sieci Internet	0,0	0,0	108,2	87,0	0,0	80,4
	§ 4390 – Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz analiz i opinii	0,0	0,0	53,5	53,1	0,0	99,3
	§ 4410 – Podróże służbowe krajowe	0,0	0,0	170,8	151,8	0,0	88,9
	§ 6060 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	0,0	0,0	230,0	221,0	0,0	96,1
1.3.	rozdział 75108 – Wybory do Sejmu i Senatu	2.118,0	0,0	114.877,5	108.696,6	5.132,0	94,6
	§ 2010 – Dotacje celowe przekazane z b. p. na real. zadań bież. z zakresu adm. rządowej oraz innych zadań zlec. gminom	1.677,7	0,0	78.335,3	76.721,7	4.573,0	97,9
	§ 3030 – Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	12,0	0,0	664,6	521,6	4.346,7	78,5
	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	7,6	0,0	344,4	273,6	3.600,0	79,4
	§ 4120 – Składki na Fundusz Pracy	0,9	0,0	44,2	27,4	3.044,4	62,0
	§ 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe	157,0	0,0	5.935,4	5.706,2	3.634,5	96,1
	§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia	21,9	0,0	507,3	309,1	1.411,4	60,9
	§ 4260 – Zakup energii	0,0	0,0	12,1	4,5	0,0	37,2
	§ 4270 – Zakup usług remontowych	0,0	0,0	37,1	15,8	0,0	42,6
	§ 4300 – Zakup usług pozostałych	227,0	0,0	26.199,4	22.519,1	9 920,3	86,0
	§ 4360 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych, w tym usług dostępu do sieci Internet	0,0	0,0	83,5	42,9	0,0	51,4
	§ 4380 – Zakup usług obejmujących tłumaczenia	0,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0
	§ 4390 – Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	0,0	0,0	32,0	32,0	0,0	100,0
	§ 4410 – Podróże służbowe krajowe	6,2	0,0	259,2	135,0	2 177,4	52,1

	§ 6060 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	6,1	0,0	2.413,0	2.387,8	39.144,3	99,0
1.4.	rozdział 75109 – Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie	238.424,7	0,0	5.075,4	3.355,2	1,4	66,1
	§ 2010 – Dotacje celowe przekazane z b. p. na real. zadań bież. z zakresu adm. rządowej oraz innych zadań zlec. gminom	177.787,0	0,0	3.946,5	2.496,6	1,4	63,3
	§ 2110 – Dotacje celowe przekazane z b. p. na zadania bież. z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ust. realizowane przez powiat	21.816,2	0,0	16,2	12,3	0,1	75,9
	§ 2210 – Dotacje celowe przekazane z b. p. na zadania bież. z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ust. realizowane przez samorząd województwa	25.758,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	§ 3030 – różne wydatki na rzecz osób fizycznych	448,4	0,0	1,4	1,4	0,3	100,0
	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	245,9	0,0	68,8	64,3	26,1	93,5
	§ 4120 – Składki na Fundusz Pracy	25,6	0,0	7,7	5,4	21,1	70,1
	§ 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe	6.038,4	0,0	405,0	391,8	6,5	96,7
	§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia	676,1	0,0	80,7	41,0	6,1	50,8
	§ 4300 – Zakup usług pozostałych	3.119,9	0,0	365,7	208,0	6,7	56,9
	§ 4360 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych, w tym usług dostępu do sieci Internet	19,4	0,0	75,4	62,5	322,2	82,9
	§ 4390 – Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	0,0	0,0	32,0	30,8	0,0	96,3
	§ 4410 – Podróże służbowe krajowe	130,0	0,0	76,0	41,3	31,8	54,3
	§ 6060 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	2.169,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.5.	Rozdział 75110 - Referenda ogólnokrajowe i konstytucyjne	0,0	0,0	75.255,0	70.883,8	0,0	94,2
	§ 2010 – Dotacje celowe przekazane z b. p. na real. zadań bież. z zakresu adm. rządowej oraz innych zadań zlec. gminom	0,0	0,0	64.382,3	62.401,1	0,0	96,9
	§ 3030 – Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	0,0	0,0	3,6	3,3	0,0	91,7
	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	0,0	0,0	259,2	226,8	0,0	87,5
	§ 4120 – Składki na Fundusz Pracy	0,0	0,0	33,8	23,1	0,0	68,3
	§ 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe	0,0	0,0	5.426,2	5.081,4	0,0	93,6
	§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia	0,0	0,0	449,6	230,5	0,0	51,3
	§ 4260 – Zakup energii	0,0	0,0	8,0	5,2	0,0	65,0
	§ 4270 – Zakup usług remontowych	0,0	0,0	20,4	4,9	0,0	24,0
	§ 4300 – Zakup usług pozostałych	0,0	0,0	4.256,3	2.636,1	0,0	61,9
	§ 4360 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych, w tym usług dostępu do sieci Internet	0,0	0,0	84,5	36,8	0,0	43,6
	§ 4390 – Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	0,0	0,0	30,0	29,2	0,0	97,3
	§ 4410 – Podróże służbowe krajowe	0,0	0,0	184,1	88,6	0,0	48,1
	§ 6060 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	0,0	0,0	117,0	117,0	0,0	100,0

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków.

¹⁾ Ustawa budżetowa znowelizowana 16 grudnia 2015 r.

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 11- Krajowe Biuro Wyborcze

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2014			Wykonanie 2015			
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		osób ¹⁾	tys. zł	zł	osób ¹⁾	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Ogółem dział 751 Rozdział 75101 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa, z tego:	382	24.180,8	5.275,0	393	24.981,5	5.297,2	100,4
1.1.	status zatrudnienia ²⁾ 01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	381	23.888,9	5.225,0	392	24.787,0	5.269,3	100,8
1.2.	status zatrudnienia 02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	1	291,9	24.325,7	1	194,5	16.206,5	66,6

¹⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

²⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Załącznik 4. Kalkulacja oceny ogólnej w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze

Oceny wykonania budżetu w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze dokonano stosując kryteria⁵⁵ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2015 roku⁵⁶.

Dochody⁵⁷: Wielkości dochodów nie uwzględniono przy ustalaniu wartości G, gdyż zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze planowanie i realizacja dochodów nie były objęte szczegółowym badaniem.

Wydatki: 375.024,9 tys. zł

Łączna kwota G : 375.024,9 tys. zł

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 1,0000$

Stwierdzone nieprawidłowości w wydatkach dotyczyły jednego z trzech zbadanych postępowań o zamówienie publiczne, które było prowadzone z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. Postępowanie to było przeprowadzone przed wprowadzeniem zmian organizacyjnych w Krajowym Biurze Wyborczym w zakresie zamówień publicznych. Stwierdzone nieprawidłowości nie miały wpływu na wynik przeprowadzonego postępowania oraz na ocenę wykonania budżetu państwa w tej części.

Ponadto NIK w trakcie kontroli przedstawiła uwagi dotyczące:

- nie wskazania w protokole postępowania o zamówienie publiczne danych dotyczących publikacji ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej;
- braku aktualizacji zarządzenia Szefa KBW w sprawie planowania i wykonywania budżetu w części 11 Krajowe Biuro Wyborcze pomimo zmiany w 2015 r. struktury organizacyjnej Biura;
- nie ujęcia w rejestrze umów o dzieło siedmiu umów zawartych w 2015 r.;
- opóźnień w dokonaniu płatności, nieskutkujących zapłatą odsetek;
- nie wskazania w dowodach księgowych OT danych umożliwiających identyfikację środków trwałych oraz nie umieszczenia na 12 środkach trwałych numerów inwentarzowych;
- ujęcia w polityce rachunkowości Krajowego Biura Wyborczego, w części dotyczącej metody wyceny aktywów i pasywów⁵⁸ zapisu niezgodnego z zasadami określonymi w art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości;
- braku aktualizacji dokumentacji dotyczącej informatycznego systemu przetwarzania danych SKID wersja 8.70 wykorzystywanego do obsługi finansowo-księgowej centrali KBW.

Uwagi NIK zostały uwzględnione w trakcie kontroli.

Wynik końcowy Wk – ocena pozytywna.

⁵⁵ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

⁵⁶ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

⁵⁷ W częściach budżetu państwa, w których zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie są badane dochody nie dokonuje się oceny cząstkowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty dochodów.

⁵⁸ Dotyczy pkt 14 Załącznika Nr 1 do Zarządzenia Nr 3/2012 Szefa Krajowego Biura Wyborczego z dnia 1 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości,

Załącznik 5. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Minister Finansów
6. Szef Krajowego Biura Wyborczego
7. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
8. Rzecznik Praw Obywatelskich
9. Sejmowa Komisja Regulaminowa i Spraw Poselskich
10. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
11. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej